

עת"א 59579/11/14 - בשיר יוספיה נגד ועדת שחרורים שמקום מושבה בכלא צלמון

בית המשפט המחוזי בחיפה

29 דצמבר 2014

עת"א 59579-11-14 יוספיה(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

בשיר יוספיה (אסיר)

נגד

ועדת שחרורים שמקום מושבה בכלא צלמון

פסק דין

בפנינו עתירת אסיר המופנית נגד החלטת ועדת השחרורים במקום מושבה בבית הסוהר צלמון, בראשות כב' השופט בדימוס אבי הבר, מתאריך 24/11/14, במסגרתה נקבע כי לאור המידעים החסויים שהוצגו לוועדה, המצביעים על פעילות פלילית המסכנת את שלום הציבור, נדחתה בקשתו של העותר לשחרור מוקדם.

העותר מרצה מאסר של 9 חודשים ו-65 יום בגין שתי עבירות של סיוע לגניבת רכב. בעבר נשפט בגין עבירות איומים והעסקת תושב זר ללא אישור וכן בעבירות של קבלת חלקי רכב גנובים ושבל"ר. מדובר בריצוי עונש מאסר ראשון, כאשר התנהלותו בעת ריצוי עונש המאסר הייתה תקינה. מאסרו של העותר הוארך ב-105 יום נוספים בגין אי תשלום קנסות במועד. מדיווח גורמי הטיפול עולה כי תפקודו של העותר הינו ללא חריגות, בדיקות שתן נקיות וללא עבירות משמעת או שלילת טובות הנאה. הוא שולב בקבוצת "הורות במאסר" והציג תוכנית שיקום פרטית. כאמור, לאור המידעים החסויים ממשטרת ישראל שהוצגו לוועדה נקבע כי אין בתכנית השיקום הפרטית שהוצגה כדי לאיין את מסוכנותו והוועדה קבעה כי אין להיעתר לבקשתו של העותר לשחרור מוקדם.

יצוין כי טענות ב"כ הצדדים התמקדו במידעים המודיעיניים שהוגשו לעיונה של הוועדה והתבקשנו לבחון האם יש במידעים אלה כדי להעיד על פעילות עבריינית ועל מסוכנות המצדיקה סירוב לבקשתו של העותר לשחרור מוקדם. עיינו במידעים החסויים שהוצגו לפני הוועדה ואשר הוגשו גם לביהמ"ש.

נזכיר לעניין זה את הכללים החלים על היקף התערבות בית המשפט בהחלטות וועדת שחרורים. על הליך שחרור מוקדם ברישיון, תפקידה וסמכויותיה של ועדת שחרורים והיקף התערבות בית המשפט בהחלטותיה אמר בית המשפט העליון את הדברים הבאים:

"לא עומדת לאסיר זכות קנויה להשתחרר שחרור מוקדם מריצוי עונשו. יחד עם זאת, לוועדת

עמוד 1

השחרורים סמכות שבשיקול דעת להעניק שחרור מוקדם לאסיר, העומד באמות המידה הקבועות בחוק שחרור על-תנאי ממאסר, ולאחר ששוכנעה כי "האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור". התערבותו של בית המשפט המחוזי בהחלטתה של ועדת השחרורים, בעניינים כגון דא, מצטמצמת אך למקום בו שוכנע בית המשפט כי נפל בה פגם, בשל אחת העילות המוכרות במשפט המינהלי, לרבות חריגה ממשית ממתחם הסבירות (ראו, לעניין זה, בג"ץ 550/89 היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים, פ"ד מג(2) 739 (1989); בג"ץ 89/01 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ועדת השחרורים, פ"ד נה(2) 838 (2001); רע"ב 6438/08 אבו גידאן נ' ועדת השחרורים המיוחדת לאסירי עולם ([פורסם בנבו], 7.10.2008)).

ראו:

רע"ב 8040/12 כמאל אבו סיף נ' היועץ המשפטי לממשלה (החלטה מיום 26/12/12).

"... החוק מקנה סמכות שבשיקול דעת לוועדת השחרורים להעניק שחרור מוקדם לאסיר אשר עומד באמות המידה הקבועות בחוק. סמכות זו קבועה בסעיף 3 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001:

אסיר, למעט אסיר עולם, הנושא עונש מאסר לתקופה העולה על שישה חודשים, שנשא לפחות שני שלישים מתקופת המאסר שעליו לשאת, רשאית ועדת שחרורים, לבקשתו, לשחררו על-תנאי מנשיאת יתרת תקופת המאסר; ואולם לא תשחרר ועדת השחרורים אסיר כאמור, אלא אם כן שוכנעה כי האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור.

(הדגשה לא במקור).

"....

ראו:

רע"ב 205/08 קייס עסילה נ' שרות בתי הסוהר (החלטה מיום 24/6/08).

סעיף 3 לחוק שחרור על תנאי ממאסר מורה כי ועדת השחרורים לא תשחרר אסיר על תנאי "אלא אם כן שוכנעה כי האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור".

רמת השכנוע כי שחרורו המוקדם של אסיר לא יסכן את שלום הציבור לא תהיה ואף לא יכולה להיות, ברמת ודאות של 100% או קרוב לכך. מספרם של האסירים ששחרורם לא יסכן את שלום הציבור הוא מועט ומדובר בעיקר בכאלו שהורשעו בעבירות שאינן מצביעות על אופי עברייני, כגון עבירות של רשלנות וכיוצ"ב. כאשר מדובר באסירים המרצים מאסרים בגין עבירות שבבסיסם דפוס עברייני מובהק, נראה כי קיים קושי לקבוע כי בכל מקרה לא קיים סיכון משחרורם המוקדם. אין מדובר בוודאות מוחלטת, שאותה, ככל הנראה, רק במקרים חריגים שבחריגים ניתן לקבוע, אלא ברמת מסוכנות שוועדת השחרורים סבורה כי ניתן לאיין בתכנית פיקוח נאותה על האסיר המשוחרר. נראה שכל פירוש אחר

משמעו, בפועל, כי אין מקום כלל לשחרר שחרור מוקדם ברישיון אסירים שהרשעותיהם מעידות על דפוס עברייני.

במקרה שלפנינו הציג העותר לפני הוועדה תוכנית שיקום פרטית ומסמך תעסוקה ואף הוועדה קבעה כי התנהלותו במהלך המאסר הייתה תקינה, ללא בעיות משמעת. מאחר שמדובר בתקופת מאסר קצרה, גם תקופת השחרור על תנאי הינה קצרה.

המידעים החסויים שהוצגו לעיונו מצביעים על מידע שבעיקרו התקבל בטרם ובסמוך למועד תחילת המאסר אותו מרצה העותר כעת. בנוסף קיים מידע לגבי סכסוך ישן מהתקופה שקדמה למאסרו ושאינו פועל יוצא של המעשים בגינם מרצה העותר את מאסרו הנוכחי.

בנסיבות אלו, כאשר כל חוות הדעת בעניינו של העותר היו חיוביות, וכאשר המידעים בעניינו מתיחסים, בעיקרם, לאירועים שהיו עוד קודם למאסרו, נראה כי נפל פגם בהחלטת וועדת השחרורים המצדיק את התערבותו של בית משפט מנהלי בהחלטה. סבורים אנו כי לא היו בפני וועדת השחרורים מידעים המצביעים, במידה מספיקה וממשית, על מסוכנות הנשקפת משחרורו של העותר ממאסרו, זאת גם אם נצא מנקודת הנחה שאותו סכסוך ישן טרם הסתיים. בנסיבות אלו, וכאשר כל יתר אמות המידה והנתונים בעניינו תומכים באפשרות של שחרור מוקדם, יש להעתר לבקשתו.

אשר על כן אנו מורים על שחרורו המוקדם של העותר ברישיון. שחרורו של העותר יהיה בהתאם להוראות סעיף 13 (ד) לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001. נוסף עוד כי בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א - 2001, "**הוועדה רשאית, בכל עת, עד תום תקופת התנאי, לשנות, לפי שיקול דעתה, את תנאי השחרור שנקבעו לפי הוראות סעיף 13(ב) עד (ד)**". ככל שועדת השחרורים תמצא לנכון בסמכותה לזמן את העותר לדיון, לשמוע טענותיו ולשנות את תנאי השחרור.

פסק דינו ניתן היום 29/12/14 בהעדר הצדדים. אנו מעכבים את ביצועו עד ליום 4/1/15 שעה 17:00. ככל שיוחלט שלא להגיש בקשה למתן רשות לערער תודיע על כך הפרקליטות לבית המשפט, לשב"ס ולב"כ העותר ובמקרה זה ניתן יהיה להקדים בביצועו של הליך השחרור המוקדם.

המזכירות תשלח עותק פסק דין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ז' טבת תשע"ה, 29 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.

בטינה טאובר, שופטת

אברהם אליקים,
שופט

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]